

FARKAS A „HIÉNÁK” KÖZÖTT AVAGY EGY MAGYAR GYŰJTŐ PÁRIZSBAN

PÉNTEK

Amikor átlapozta a Gazette de Drouot legújabb számát, rögtön észrevette: Réth Alfréd, Földes, Kallós, Farkas József. Az utóbbit kivéve, valamennyit jól ismeri, némelyiktől képe is van a gyűjteményében. Az árverés hétfőn lesz, szombaton feltétlenül meg kell néznie a kiállítást. Különösen a Farkas József-képre kíváncsi, vajon milyen lehet. Átnézte az összes rendelkezésre álló lexikont, de ilyen nevű festőt nem talált.

SZOMBAT

Az előcsarnokban nagy a tömeg, de az 1-es terembe érve megnyugodva látja, hogy csak néhány ember lézeng. Legalább kényelmesen és alaposan megnézheti, ami érdekli. A Réth Alfréd-képre rögtön rátalál. Szép, de biztosan drága lesz, akárcsak a Kallós. Vajon melyik lehet a Farkas József-kép? A katalógus szerint a 155-ös tételt kell keresnie. Amikor rátalál és a sorszámról a képre ér tekintete, szíve nagyot dobban. Semmi kétség, ez egy Farkas István-festmény, mégpedig a legjobb korszakából. A József csak elírás lehet. Egészen biztos. Ez nem lehet más. Igaz, hogy nincs aláírva, de ez nem jelent semmit. A nemzeti Galériában lévő önarcképe sincs szignálva. Leveszi a képet a falról, mustrálgatja előlről-hátulról. Kiváló állapotban van, semmi sérülés. Meg kell tudnia, mennyire becsülik, de persze nem feltűnően, csak úgy mellesleg, több más képpel együtt, nehogy a képszakértő gyanút fogjon. A becsült ár nagyon alacsony, alig tudja palástolni örömét és izgalmát. Legszívesebben azonnal hóna alá fogná a vásznat, és meg sem állna hazáig.

Este sokáig forgolódik álmatlanul, hétfőig még hosszú az idő. Álmában álarcos betörők lepik el a Drouot-t, majd megfélemezhetetlen lángnyelvek csapnak ki az épület ablakain. Hirtelen felriad. Mi lesz, ha más is rájött? Például a bicegő E., aki nagy vetélytárs, a múltkor is megvett előle egy Kádár-rajtot. Vagy K. úr, aki kelet-európai zsidó festők képeit gyűjti, Farkas őt is érdekelheti.

HÉTFŐ

A terembe lépve, szemével a falhoz támasztott képek között kutat. Nem látja. Lehet, hogy visszavonták? Ugyan, biztosan eltakarja egy másik kép. Rengetegen vannak. Ez persze még nem ad okot az aggodalomra, a lényeg, hogy „ők” ne legyenek itt. Talál egy helyet, nem is rosszat. Újra körülnéz. Tőle két méterre már ott ül E. Szívdobogása erősödik, és egy kicsit felemeli a maga számára engedélyezett összeget. Még úgy is bőven megéri! Észreveszi azt a szakállas urat is, aki nemrégiben Csató-képeket vett. Nem biztos, hogy magyar, lehet, hogy absztraktot gyűjt, és ezért érdekelt Csató, nyugtatja meg magát. Közben folyik az árverés, de csak lassan közelednek a 155-höz. Egy szőke fiatalember ül a szakállas mellé, és magyarul kezd vele beszélgetni. Szóval a szakállas is magyar! Szerencsére elég hangosan beszélnek ahhoz, hogy hallja a fiatalember ajánlatát. Vegyék meg felesben a képet, nagy üzlet lesz! Hát más is rájött! Forróság önti el, fejében lüktet a vér! Újra emeli a rázánt összeget. Ennek a képnek az ő gyűjteményében van a helye, nem hagyhatja, hogy egy nepper vigye el.

A 155-ös tételért nagy harc folyik, legalább öten akarják megvenni, de a végén csak ő és a fiatalember maradnak versenyben. Már jóval túlhaladták a becsült értéket, a képszakértő értetlenül bámul. A fiatalember elbizonytalanodik, fejében gyors számvetést csinál (vám, áfa, egyéb költségek), majd újult erővel folyik a licitálás. Pedig már azt hitte, nyert ügye van. De nem hagyja magát! Végre! Koppan a kalapács, az ő ajánlata volt az utolsó. A csúnya öreg hölgy a zöld esernyőjével hozzá költözik!

Ott áll a teremben, képpel a kezében. Némi lelkiismeret-furdalás vegyül örömebe, csak most tudatosodik benne az összeg. Egy idősebb francia nő szólítja meg. Gratulál, ő is szívesen megvette volna a képet, annál is inkább, mivel személyesen ismerte a festőt. Egy jólöltözött úr is bekapcsolódik a beszélgetésbe, szerinte ez volt az árverés legszebb darabja. Aggodalma szertefoszlik, most már egészen biztos benne, hogy jó vételt csinált. És különben is, legfeljebb eladja L. tájképét, a család úgy sem szereti.

Cserba Júlia

22, rue du Centre

92200 Neuilly sur Seine